

Regional
Musik
i Sverige

2026-09-22

Kulturdepartementet

ku.remissvar@regeringskansliet.se

ku.kkm@regeringskansliet.se

Yttrande över utredningen ”Ett investeringsprogram för kultur” Ku2026/00479

Regional Musik i Sverige (RMS) lämnar härmed synpunkter på utredningen *Ett investeringsprogram för kultur*.

RMS tillstyrker i huvudsak utredningens förslag och ser positivt på ambitionen att stärka kulturlivets finansieringsmöjligheter. För den regionala musikverksamheten kan ökade möjligheter till privat finansiering bidra till utveckling, tillfälligt utökade ekonomiska ramar och nya samarbeten.

Samtidigt är det viktigt att investeringsprogrammet stärker **hela den kulturella infrastrukturen i Sverige**. Förutsättningarna att attrahera privat kapital skiljer sig åt mellan konstområden, geografiska områden och verksamheter.

RMS vill särskilt framhålla följande:

- Investeringsprogrammet bör ge **verksamheter i hela landet** möjlighet att ta del av insatserna.
- Matchningssystem och andra finansieringsformer behöver beakta **geografiska skillnader i tillgången till privat kapital samt skillnader i verksamheternas kapacitet och kompetens**.
- **Kompetens- och kapacitetsuppbyggnad** för breddad finansiering bör ingå i investeringsprogrammet.
- Privat finansiering måste vara **ett komplement till en stabil offentlig basfinansiering**.
- **Kulturens egenvärde, konstnärlig frihet och principen om armlängds avstånd** måste säkerställas.
- Reformens effekter behöver följas upp utifrån bland annat **geografi, konstområde, organisationsstorlek och olika gruppers tillgång till kultur**.

7.1 Ta fram ett investeringsprogram för kultur

RMS tillstyrker förslaget om ett investeringsprogram för kultur. Ett samlat program kan skapa bättre förutsättningar för investeringar och kompletterande finansieringsformer.

För RMS är det centralt att programmet har ett tydligt **regionalt och geografiskt perspektiv**.

Regionala kulturinstitutioner och musikorganisationer har ofta ett brett geografiskt uppdrag men begränsade administrativa resurser för exempelvis fundraising, kommunikation och relationsbyggande med privata givare.

Programmet bör därför inte enbart skapa incitament för privata investeringar utan också ge verksamheter **kapacitet att kunna ta del av dem**. Annars finns en risk att satsningen främst gynnar aktörer som redan har starka varumärken, etablerade givarnätverk och stora administrativa resurser.

RMS understryker samtidigt vikten av att **kulturens egenvärde, konstnärliga frihet och armlängds avstånd** värnas. Ökad privat finansiering får inte innebära att privata finansiärer hur som helst ges inflytande över konstnärliga bedömningar eller innehåll.

7.2 Inför en skattereduktion för gåvor till kultur

RMS tillstyrker förslaget om skattereduktion för gåvor till kultur. Möjligheten att engagera fler privatpersoner och andra privata aktörer kan bidra till nya resurser och ett ökat engagemang för kulturlivet.

RMS vill särskilt understryka vikten av att **kretsen av möjliga gåvomottagare är tillräckligt bred**. Regional musikverksamhet och andra delar av den offentligt finansierade kulturella infrastrukturen behöver ges reella möjligheter att omfattas av systemet.

Förutsättningarna att attrahera privata medel skiljer sig kraftigt åt. Regional verksamhet kan ha stor betydelse för det lokala och regionala kulturlivet utan att ha samma synlighet eller tillgång till de nätverk där potentiella donatorer rör sig som större och mer profilerade aktörer. Detta behöver beaktas i utformningen.

Privata gåvor ska samtidigt **komplettera, inte ersätta, offentlig finansiering**. En stabil offentlig basfinansiering är en förutsättning för långsiktig verksamhet och skapar också bättre förutsättningar för privata investeringar. RMS vill även hänvisa till SOU 2026:5 och framhäva vikten av skattelättnader för sponsring av kulturverksamheter.

7.3 Skapa nya incitament genom matchning

RMS tillstyrker i huvudsak förslagen om matchning och ser positivt på möjligheten att stimulera ytterligare privata investeringar i kulturen.

Matchningssystemet behöver dock ta hänsyn till **geografiska och organisatoriska skillnader**.

Tillgången till privat kapital är inte jämnt fördelad över landet, och verksamheternas möjlighet att bygga upp kompetens och administrativ kapacitet varierar.

Det finns därför en risk att matchningssystem främst kommer verksamheter till del som redan har god tillgång till kapital, nätverk och administrativa resurser. RMS anser att **kapacitets- och kompetensuppbyggnad**, exempelvis inom fundraising och relationsbyggande, bör vara en del av satsningen.

Det är viktigt att inte tappa bort den kulturella infrastrukturen i landet i strävan efter att attrahera större privata investeringar.

Barn och unga

RMS vill särskilt betona vikten av **barn och ungas tillgång till kultur**. Regional musikverksamhet har en viktig roll i att göra professionell musik tillgänglig för barn och unga i hela landet, även där det offentliga kulturutbudet är begränsat.

Privat finansiering skulle kunna bidra till att stärka sådana insatser, men tillgången till kultur för barn och unga får inte bli beroende av var i landet man bor eller av förekomsten av privata givare. Det offentliga ansvaret för en jämlik tillgång till kultur kvarstår.

Offentlig finansiering och uppföljning

RMS vill särskilt understryka att investeringsprogrammet måste vila på en **stark och långsiktig offentlig basfinansiering**. Privata medel ska adderas till, inte ersätta, offentlig finansiering. Om privata intäkter åtföljs av offentliga neddragningar är sannolikheten stor att syftet med reformen motverkas.

Slutligen är en **bred uppföljning** avgörande. Uppföljningen bör inte enbart mäta hur stora belopp som samlas in, utan också vilka konsekvenser reformen får för kulturlivets utveckling och tillgången till kultur.

Sammanfattning

RMS tillstyrker i huvudsak utredningens förslag och ser positivt på ambitionen att bredda kulturlivets finansieringsmöjligheter. För att reformen ska bidra till ett starkare och mer jämlikt kulturliv vill RMS särskilt framhålla behovet av att:

- säkerställa att **hela landet och hela den kulturella infrastrukturen** ges möjlighet att ta del av satsningen,
- beakta **geografiska skillnader och verksamheternas olika kapacitet** att attrahera privat finansiering,
- inkludera **kompetens- och kapacitetsuppbyggnad**,
- värna **kulturens egenvärde, konstnärliga frihet och armlängds avstånd**,
- säkerställa att **privat finansiering kompletterar och inte ersätter offentlig basfinansiering**, samt
- följa upp reformens **faktiska konsekvenser och fördelning**,

För RMS är det avgörande att investeringsprogrammet stärker förutsättningarna för ett **livskraftigt, tillgängligt och geografiskt jämlikt musikliv i hela Sverige**.

För regional Musik i Sverige,

Nina Björby, ordförande

Max Låke, verksamhetsledare

max.lake@regionalmusikisverige.se

+46 (0) 730 38 41 59